

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
วันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๑๐ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	กรรมการวิสามัญ
๒. นางกาญจนรัตน์ ลีวิโรจน์	กรรมการวิสามัญ
๓. นางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร	กรรมการวิสามัญ
๔. พลอากาศเอก ชัยพฤกษ์ ดิษยะศริน	กรรมการวิสามัญ
๕. นางชื่นสมน นิเวทวงศ์	กรรมการวิสามัญ
๖. นายนิรวัชช ปุณณกันต์	กรรมการวิสามัญ
๗. นายธรรมนุญ เรืองดิษฐ์	กรรมการวิสามัญ
๘. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการวิสามัญ
๙. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการวิสามัญ
๑๐. นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล	กรรมการวิสามัญ
๑๑. นายสมชาย แสวงการ	กรรมการวิสามัญ
๑๒. นายสีก กอแสงเรือง	กรรมการวิสามัญ
๑๓. นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล	กรรมการวิสามัญ
๑๔. พลโท อำพน ชูประทุม	กรรมการวิสามัญ
๑๕. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	(ลาการประชุม)
๒. นายบุญชัย โชควัฒนา	(ลาการประชุม)
๓. พลเอก ยวนันท์ สุริยกุล ณ อยุธยา	(ลาการประชุม)
๔. นายอธิคม อินทุภูติ	(ลาการประชุม)

และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมาธิการวิสามัญในคณะ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑

ในการนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมาธิการวิสามัญ ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีโรจน์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ คนที่สอง
๔. พลโท อำพน ชูประทุม	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ คนที่สาม
๕. นายอติคม อินทุทิต	เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๖. นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๗. นายสมชาย แสวงการ	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๘. นางสาวจินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร	เป็นรองโฆษกคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๙. พลเอก ยუნันท์ สุริยกุล ณ อยุธยา	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๑๐. นายสีก กอแสงเรือง	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๑. นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา

ลำดับต่อมา ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมต่อไป สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แจ้งต่อ ที่ประชุม ดังนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. เสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีจำนวนมาตราทั้งสิ้น ๖๘ มาตรา

๑.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๗ วรรคสี่ ได้กำหนดว่า “เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว สภานิติบัญญัติ แห่งชาติต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญใดไม่แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบกับร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนั้นตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ” โดยที่ประชุม

๗/๒๖

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในวันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ กำหนดกรอบเวลาการทำงานไว้ ๔๕ วัน นับแต่วันที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการ ดังนั้น จะครบกำหนดในวันอาทิตย์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

โดยในเรื่องกรอบเวลาการทำงาน นายสมชาย แสวงการ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากเอกสารปฏิทินระยะเวลาที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญนำเสนอยังไม่ปรากฏขั้นตอนการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ของคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายหลังจากที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้วเสร็จ ซึ่งโดยปกติแล้วคณะกรรมการฯ จะประชุมในวันอังคารของทุกสัปดาห์ ดังนั้น การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญควรคำนึงและเผื่อเวลาไว้สำหรับการนำเรื่องเสนอเข้าคณะกรรมการฯ และการพิจารณาความเห็นหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ภายหลังจากนั้นด้วย

๑.๓ กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๑ ซึ่งจะครบกำหนดเวลาแปรญัตติในวันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องพิจารณา

๒.๑ การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

ด้วยข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม กำหนดว่า “ให้มีผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมการแต่ละคณะ โดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามรายชื่อที่เลขาธิการจัดทำเสนอ” ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับฯ ดังกล่าว จึงขอเสนอ นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ นิตกรปฏิบัติกร กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๖ สำนักกรรมการ ๓ ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบตามเสนอ

๒.๒ กำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติกำหนดกรอบเวลาการทำงานให้คณะกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่มามีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในเบื้องต้น ที่ประชุมคาดว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จก่อนอย่างน้อย ๑ สัปดาห์

อภิรักษ์

(๒) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเป็นการพิจารณารายมาตรา เริ่มตั้งแต่หลักการและเหตุผลจนจบร่าง

(๓) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มี ๖๘ มาตรา แต่บทบัญญัติส่วนใหญ่มี เนื้อหาที่ชัดเจนดีอยู่แล้ว บางมาตราเป็นการเทียบเคียงมาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการนี้ เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญมีความ กระชับ จึงเห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญจัดทำตารางเปรียบเทียบร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กับกฎหมายดังกล่าวข้างต้นว่ามีมาตราใดบ้างที่นำหลักการหรือถ้อยคำมาจากกฎหมายฉบับใด และนำมา เสนอต่อที่ประชุมเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตั้งแต่การประชุมครั้งต่อไป

(๔) คำอภิปรายของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และคำตอบข้อซักถามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์และควรนำมา ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญด้วย ในการนี้ จึงมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการวิสามัญถอดคำอภิปรายของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและคณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ และนำเสนอต่อศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาก่อนหรือในวันประชุมครั้งต่อไป

(๕) ให้กรรมการวิสามัญที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ตอบข้อ ซักถามของที่ประชุมที่เกี่ยวข้องในเชิงหลักคิด หลักวิชา หรือที่มาของการยกร่างบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ส่วนกรรมการวิสามัญที่เป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้เป็นผู้ตอบข้อซักถามของที่ประชุม ในเชิงของการใช้ถ้อยคำตามกฎหมาย แบบหรือวิธีการยกร่างกฎหมาย รวมถึงผลความเชื่อมโยงของ กฎหมายในมาตราต่าง ๆ

๒.๓ กำหนดวันเวลาประชุมคณะกรรมการวิสามัญ

ที่ประชุมมีมติให้กำหนดวันเวลาประชุมคณะกรรมการวิสามัญในวันจันทร์ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ของทุกสัปดาห์ แต่หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มวันประชุมหรือเปลี่ยนแปลง เวลาประชุมจะพิจารณาเป็นรายกรณีต่อไป

๒.๔ การดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒.๔.๑ การดำเนินการในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อซักถามต่อกรรมการวิสามัญที่เป็นผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญครบถ้วนแล้วหรือไม่ และในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญมีความจำเป็นต้องเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการวิสามัญ เพื่อให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกหรือไม่

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการการวิสามัญฯ ได้ให้ข้อมูลว่า ในชั้นการยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเชิญผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องมาร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.” ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผู้แทนศาลฎีกาและสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่ครบถ้วนตามที่บทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญกำหนดไว้แล้ว นอกจากนี้ ด้วยกรอบเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการการวิสามัญที่กำหนดไว้ ๔๕ วันค่อนข้างมีความจำกัด ดังนั้น ในเบื้องต้นจึงเห็นว่ายังไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่อที่ประชุม หรือจะจัดเวทีการรับฟังความคิดเห็น เว้นแต่ในกรณีที่มาตราใดมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบและรับฟังความคิดเห็น ก็อาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือน่าจะเกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่อที่ประชุมได้ แต่ในชั้นนี้เห็นว่าการดำเนินการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพียงพอและครบถ้วนตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแล้ว

๒.๔.๒ การดำเนินการในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อซักถามว่า เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีความแตกต่างพอสมควรในรายละเอียดของแต่ละมาตรา กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พ.ศ. ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เช่นนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่นำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เคยมีการเผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบหรือไม่ และหากไม่เคยนำลงเผยแพร่จะถือว่าไม่มีการรับฟังความคิดเห็นหรือไม่ หรือถือว่าได้มีการรับฟังความคิดเห็นบางส่วนแล้ว

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต โกรธการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นฉบับที่ยังไม่เคยนำลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ แต่อย่างไรก็ตาม

(๑) แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษาแล้วหน้าได้พิจารณาศึกษาจะแตกต่างกัน ก็เป็นการแตกต่างกันในรายละเอียด แต่ประเด็นหลักของการรับฟังความคิดเห็นยังคงเป็นประเด็นเดิม กรอบของประเด็นที่พิจารณาก็ยังคงเป็นประเด็นเดิม ยกตัวอย่างเช่น ประเด็นที่ว่าควรกำหนดให้การฟ้องคดีตามร่างพระราชบัญญัตินี้จำเป็นต้องมีตัวจำเลยมาศาลด้วยหรือไม่ โดยในชั้นการเสนอร่างของศาลยุติธรรมจะกำหนดให้การฟ้องคดีต้องมีตัวจำเลยมาศาล แต่ในชั้นพิจารณาของศาลไม่ต้องมีตัวจำเลย ต่อมาคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญปรับแก้เป็นว่าทั้งในชั้นการฟ้องคดีและชั้นพิจารณาไม่ต้องมีตัวจำเลยมาศาลก็ได้ ก็เป็นเพียงการปรับแก้ในรายละเอียดของประเด็นหลัก (ซึ่งผ่านการรับฟังความคิดเห็นมาแล้ว) ยังคงมีว่าควรกำหนดให้การฟ้องคดีตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จำเป็นต้องมีตัวจำเลยมาศาลด้วยหรือไม่ ดังนั้น ต้องถือว่าได้มีการรับฟังความคิดเห็นมาแล้ว

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ใช้ถ้อยคำว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน...” ดังนั้น หากคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าเพื่อให้เกิดความรอบคอบจึงควรมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม คณะกรรมการวิสามัญในฐานะองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาในชั้นคณะกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญนำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

นายสมชาย แสวงการ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระทำได้โดย

นายสมชาย

(๑) เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๒) เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและข้อคิดเห็น เช่น ศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายกเนติบัณฑิตยสภา สภานายความ เป็นต้น

มติที่ประชุม

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวสรุปว่า การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ เห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญนำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน โดยให้ลงเว็บไซต์เผยแพร่ไปตลอดระยะเวลาจนกว่าจะจบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และนำมารายงานต่อที่ประชุมเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจะมีผู้แสดงความคิดเห็นหรือไม่ก็ตาม

สำหรับการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุม นั้น เนื่องจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีระยะเวลาค่อนข้างจำกัด ดังนั้น เห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญจัดทำหนังสือส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายกเนติบัณฑิตยสภา และสภานายความ เพื่อขอรับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ส่งความเห็นเป็นเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ โดยในระหว่างรอเอกสารความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว คณะกรรมการวิสามัญจะได้พิจารณาในเนื้อหาตามมาตราของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไปพลางก่อนได้

๒.๕ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตรา เริ่มตั้งแต่หลักการและเหตุผล

หลักการและเหตุผล

ไม่มีการแก้ไข

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

รอกการพิจารณา

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ

ส.อ.ย

แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๓๐ (๙) และมาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และกำหนดวิธีพิจารณาพิพากษาและการอุทธรณ์คำพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดี จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในชีวิตและร่างกาย และสิทธิในทรัพย์สิน ทั้งนี้ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปโดยสอดคล้องกับเจตนายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว”

การอภิปราย

นางขึ้นสมน นีวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลว่า ส่วนที่ต่อจากคำปรารภเป็นการเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุและจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” ซึ่งรูปแบบการเขียนที่ต่อท้ายจากคำปรารภตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบด้วยแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้การตรากฎหมายต้อง “ระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ” ไว้ในร่างกฎหมายด้วย แต่การที่คำปรารภของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดแต่เพียงความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในชีวิตและร่างกาย และสิทธิในทรัพย์สิน แต่หลักการสำคัญในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ปรากฏตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕ คือ “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ...” ซึ่งหมายความว่า นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ต่อไปอาจมีสิทธิและเสรีภาพที่บุคคลได้รับความคุ้มครองเพิ่มเติมซึ่งก็ไม่อาจกำหนดได้ชัดเจนว่าปัจจุบันมีสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดอีกบ้าง กรณีเช่นนี้จะทำให้เกิดปัญหาในเชิงการตีความว่า คำปรารภที่กำหนดไว้ครอบคลุมไปถึงสิทธิและเสรีภาพในเรื่องอื่นที่มีได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีผลให้การตรากฎหมายไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖ หรือไม่

น.ส. ๒๕

นางชิ้นสุนน นิวาทพงษ์ กรรมการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลและแสดงความเห็นว่า ถ้อยคำที่ปรากฏตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีความแตกต่างจากมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้ต้องระบุเลขมาตราที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ผู้ร่างรัฐธรรมนูญอาจเล็งเห็นได้ว่าหากยังคงถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ก็อาจเกิดการตีความว่ากฎหมายนั้นขัดรัฐธรรมนูญหากระบุเลขมาตราที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบุคคลไม่ครบ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จึงให้ระบุ “เหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” ดังนั้น หากพิจารณาในหลักการอย่างแท้จริงแล้ว ถ้อยคำที่ต้องมีในรัฐธรรมนูญคือถ้อยคำในวรรคสามของคำปรารภ แต่เมื่อมีการนำเสนอประเด็นนี้ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) คณะกรรมการเห็นว่าเพื่อที่ผู้ตรากฎหมายและผู้ใช้กฎหมายจะทราบได้ว่าสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในมาตราใดบ้างที่ถูกจำกัดสิทธิ จึงเห็นควรให้ระบุเลขมาตราไว้ตามความในวรรคสองของคำปรารภด้วย การระบุเลขมาตราที่ไม่ครบหรือว่าระบุเลขมาตราไว้เกินก็ไม่ทำให้ร่างกฎหมายเสียไป

นอกจากนี้ หากพิจารณามาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญพบว่ามุ่งเน้นไปที่สิทธิและเสรีภาพ เฉพาะที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ เป็นสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ในตัวรัฐธรรมนูญ จากถ้อยคำที่ว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร”

นายอนุรักษ์ สง่าอารีกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า โดยหลักแล้วไม่ควรระบุเลขมาตราที่เป็นบทจำกัดสิทธิไว้ เนื่องจากเลขมาตราที่ระบุไว้อาจไม่ตรงกัน หากในอนาคตมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย รวมถึงอาจทำให้ถูกแปลความได้ว่าเลขมาตราที่ไม่ระบุไว้ไม่ใช่สิ่งที่จะไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ แต่ควรเขียนถ้อยคำในคำปรารภไว้อย่างกว้าง ๆ เช่น ระบุเพียงว่าจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใด และจะทำให้ไม่ต้องมีการไปแก้ไขเลขมาตราเมื่อกฎหมายอื่นมีการแก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้ ในแง่ของการตีความผู้ใช้กฎหมายย่อมสืบค้นและแปลความได้เองว่า ประเภทของสิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัดนั้นหมายถึงสิทธิและเสรีภาพตามมาตราใดของรัฐธรรมนูญ

นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความเห็นว่า

(๑) โดยหลักการแล้วเป็นดังที่นางชิ้นสุนน นิวาทพงษ์ กรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเจตนารมณ์ก็เพื่อให้เกิดความรอบคอบ และป้องกันการโต้แย้งในภายหลัง ดังนั้น ความในวรรคสองของคำปรารภในเบื้องต้นเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม แต่หากที่ประชุมได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราไปถึงมาตราใดและพบว่าต้องเพิ่มเติมเลขมาตราที่เป็นบทจำกัดสิทธิก็ย้อนมาเพิ่มเติมในภายหลังได้

(๒) ข้อความที่น่าจะต้องพิจารณา คือ ข้อความในวรรคถัดมาที่กำหนดให้ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นว่ามีการจำกัดสิทธิเสรีภาพในเรื่องใดบ้าง และเมื่อพิจารณาคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว มีบทบัญญัติที่สำคัญ ๒ วรรค คือ วรรคสองที่อ้างเลขมาตราที่ทำให้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ กับวรรคสาม คือ การอธิบายเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งความในวรรคสองนั้นรัฐธรรมนูญไม่ได้บังคับให้ต้องเขียนไว้ อันเป็นการแตกต่างจากหลักการเดิมของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพียงแต่คณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรมีการระบุเลขมาตราไว้ด้วยเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ ผู้ตีความกฎหมายในการสอบทานอ้างอิงภายนอก แต่ส่วนที่รัฐธรรมนูญให้ความสำคัญ คือ เหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และสิทธิและเสรีภาพเรื่องใดบ้างที่ถูกจำกัด ดังนั้น ประเด็นที่น่าเป็นห่วงจึงไม่ใช่เรื่องเลขมาตราที่ระบุไว้ในวรรคสองจะเขียนไม่ครบ แต่ประเภทของสิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัดในวรรคสองต่างหากที่ต้องพิจารณากำหนดไว้ให้ครบถ้วน เช่น สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิและเสรีภาพในเคหสถาน หรือสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นต้น นอกจากนี้ หากเป็นเรื่องที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเงื่อนไขการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดไว้ การเขียนความในวรรคที่สามก็อาจต้องเขียนถ้อยคำที่ว่า “ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ” หรือไม่

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต โกรธการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เหตุผลที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ต้องกำหนดให้ระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ ก็เพื่อให้ผู้ตรากฎหมายได้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพที่จะต้องถูกกระทบและนำมาประกอบการพิจารณา แต่คงไม่ถึงขนาดแปลความว่าหากไม่เขียนไว้แล้ว จะทำให้กฎหมายฉบับนั้นไม่อาจไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องที่ไม่ได้เขียนไว้ได้ เพราะการค้นหาคำเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องพิจารณาจากหลายสิ่งหลายอย่างประกอบกัน เช่น คำอธิบายของผู้พิจารณากฎหมายฉบับนั้น เป็นต้น โดยเจตนารมณ์ของเรื่องนี้ประการหนึ่ง คือ ในกรณีที่มีการโต้แย้งเป็นคดีไปสู่ศาล ศาลจะสามารถตรวจสอบได้ว่ากระบวนการตรากฎหมายได้คำนึงถึงเรื่องการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลด้วยแล้ว

สำหรับการเขียนควรเขียนไว้โดยระบุให้ชัดเจนหรือเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ นั้น ในประเด็นนี้เห็นพ้องด้วยกับนายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ที่ควรเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ จะเหมาะสมกว่า เพราะการเขียนโดยระบุไว้อย่างชัดเจนอาจทำให้แปลความกลับกันได้ว่า เลขมาตราหรือเรื่องที่ไม่ได้ระบุไว้ แสดงว่าผู้ตรากฎหมายไม่ได้คำนึงถึงหรือไม่

(๒) พิจารณาเทียบการใช้ถ้อยคำในส่วนคำปรารภกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดไว้ว่าหากกฎหมายไม่ได้ห้ามหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดไว้ ต้องถือว่าบุคคลมีสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งในอนาคตอาจจะมีสิทธิและ

เสรีภาพในเรื่องอื่น ๆ นอกจากที่กฎหมายกำหนดไว้เพิ่มขึ้นก็ได้ ซึ่งเรื่อง que เพิ่มขึ้นคำปรารภตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้อาจไม่ได้กล่าวถึงไว้ โดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นร่างกฎหมายฉบับแรก ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงต้องเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนคำปรารภกับร่างกฎหมายอื่นที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. อยู่ในชั้นเสนอร่างต่อคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และสามารถนำมาเทียบเคียงการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นว่า ข้อสังเกตของศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คือ ความไม่แน่ใจในถ้อยคำในคำปรารภจะครอบคลุมและถือว่าเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ เนื่องจากระบุไว้แต่เพียงว่า “มีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน” เท่านั้น เหตุใดจึงไม่ใช่ถ้อยคำในลักษณะที่ว่า “มีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้” ซึ่งเสมือนเป็นถ้อยคำที่กวาดเรื่องต่าง ๆ ไว้ทั้งหมดแล้ว

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ในส่วนเลขมาตรานั้นสามารถนำไปใส่ไว้ในส่วนของเหตุผลของกฎหมายที่จะไปปรากฏท้ายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวสรุปว่า ประเด็นนี้เป็นปัญหาในเรื่องรูปแบบของกฎหมาย ดังนั้น มอบหมายให้นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ตรวจสอบเปรียบเทียบกับการใช้ถ้อยคำในส่วนคำปรารภที่เป็นบทจำกัดสิทธิกับคณะกรรมการการวิสามัญ ที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่น โดยเทียบเคียงการเขียนถ้อยคำในทำนองเดียวกัน ทั้งในประเด็นการระบุเลขมาตรา และในประเด็นการเขียนถ้อยคำแสดงเหตุผลความจำเป็น และนำมารายงานต่อที่ประชุมในโอกาสต่อไป

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

พิชัย

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐”

การพิจารณา

มาตรา ๓ ที่ประชุมได้พิจารณาเทียบเคียงผลทางกฎหมายเชื่อมโยงกับมาตรา ๖๘ ซึ่งว่าด้วยบท
เฉพาะกาลรองรับบรรดากฎหมายลำดับรองที่ใช้ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มี
ผลใช้บังคับ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า มาตรา ๓ มีผลเป็นการยกเลิก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒
และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังคงให้กฎหมายลำดับรองซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้
บังคับ ซึ่งหากกฎหมายลำดับรองฉบับใดที่ใช้บังคับอยู่ก่อนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ขัด
หรือแย้งกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ไม้อาจใช้กฎหมายลำดับรองฉบับนั้นได้ แต่ต้อง
มาใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้โดยตรง

มาตรา ๔

รอกการพิจารณา

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้เป็นอย่างอื่น
“ศาล” หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
หรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ประธาน ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“กรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะผู้ไต่สวนอิสระ” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง
เพื่อทำหน้าที่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการกล่าวหากรรมการ ป.ป.ช.”

การพิจารณา

๑. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ รองประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า เหตุใดร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงมีการใช้คำที่อ้างถึงกฎหมายทั้งคำว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” และคำว่า “กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย...” เช่น กรณีมาตรา ๔ นิยามคำว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” คำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” และคำว่า “กรรมการ ป.ป.ช.” อ้างอิงกฎหมายฉบับอื่นโดยใช้คำว่า “...ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย...” แต่ในขณะที่มาตรา ๖ วรรคสอง ใช้คำว่า “...ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้...” และการใช้คำเพื่ออ้างถึงชื่อกฎหมายทั้งสองคำมีแนวทางการใช้อย่างไร

นางชิ้นสมน นีวาทวงศ์ กรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า ประเด็นข้อซักถามดังกล่าวข้างต้น เป็นประเด็นแนวทางการใช้คำเพื่ออ้างอิงถึงกฎหมายฉบับหนึ่งฉบับใด ซึ่งการใช้คำว่า “ตามกฎหมาย...ว่าด้วย...” จะรวมความไปถึงการอ้างอิงถึงกฎหมายฉบับที่อ้างถึง และกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม ที่อยู่ในรูปของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่อยู่ในรูปอื่นซึ่งไม่ใช่พระราชบัญญัติ เช่น พระราชกำหนด หรือประกาศคณะปฏิวัติ เป็นต้น แต่คำว่า “ตามพระราชบัญญัติ...” จะหมายถึงตัวพระราชบัญญัตินั้น

๒. ศาตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า มาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในส่วนคำนิยาม “ศาล” มีความแตกต่างจากนิยามคำว่า “ศาล” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่สำคัญ คือ มีการเพิ่มถ้อยคำว่า “หรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” จึงขอทราบเหตุผลว่าเหตุใดจึงต้องเพิ่มถ้อยคำนี้ไว้ในนิยามคำว่า “ศาล”

นางชิ้นสมน นีวาทวงศ์ กรรมการวิชาการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นว่า ตามกฎหมายเดิมมีการให้นิยามคำว่า “ศาล” ไว้เพียงว่า หมายถึง ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ซึ่งหมายถึง ตัวศาล) แต่เมื่อพิจารณาในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้พบว่า มีบทบัญญัติบางมาตราที่กล่าวถึง ตัวผู้พิพากษา หรือองค์คณะที่มีใช้ตัวศาลหรือสถาบันศาลด้วย เช่น ถ้อยคำในมาตรา ๖ วรรคสี่ หรือในมาตรา ๗ ที่ให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย หรือให้ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ซึ่งน่าจะหมายถึงตัวผู้พิพากษาหรือองค์คณะผู้พิพากษา จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ศาล” ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

นายอนุรักษ์ สง่าอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากศาลยุติธรรมทั่วไป โดยการดำเนินการหรือการใช้อำนาจใด ๆ จะอยู่ในรูปองค์คณะ เว้นแต่ การใช้อำนาจในการออกคำสั่งประเภทที่ไม่ได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่กำหนดให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนสามารถดำเนินการได้

ศรีวิชัย

แต่ทั้งนี้ ก็ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ซึ่งการเขียนนิยามโดยเพิ่มคำว่า “...หรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” อาจทำให้เกิดความสับสนกับการใช้อำนาจของผู้พิพากษาประจำแผนก ตามมาตรา ๙ วรรคสอง

นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้แสดงความเห็นว่า ถ้อยคำที่เพิ่มขึ้นใหม่ดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาการตีความขึ้นได้ เนื่องจากการดำเนินคดีอาญาในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้พิพากษาจะทำในรูปองค์คณะ ไม่ว่าจะเป็นการสั่งคำร้อง คำขอต่าง ๆ การเขียนไว้ อาจทำให้ตีความได้ว่าการดำเนินการต่าง ๆ ต่อไปผู้พิพากษาคนเดียวในองค์คณะก็สามารถใช้อำนาจนั้นได้

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า เหตุที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๑) ได้นิยามคำว่า “ศาล” หมายความว่า “ศาลยุติธรรมหรือผู้พิพากษาที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง” นั้นก็เป็นเพราะมีผลทางกฎหมายเชื่อมโยงไปยังการใช้อำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แต่การดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นแตกต่างไป เพราะโดยหลักแล้วต้องกระทำในรูปขององค์คณะ

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นในอีกแง่มุมหนึ่ง การที่ศาลต้องกระทำการในรูปองค์คณะในบางเรื่องอาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัว เช่น การออกหมายอาญา การเขียนนิยามคำว่า “ศาล” ไว้ตามร่างเดิมเช่นนี้ ย่อมทำให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้กฎหมายทราบได้ว่าการใช้อำนาจในบางเรื่องไม่จำเป็นต้องทำในรูปขององค์คณะก็ได้ เพราะบ่อยครั้งที่ผู้พิพากษาแปลความคำว่า “ศาล” ว่าหมายถึง องค์คณะเท่านั้น จึงทำให้การใช้อำนาจใด ๆ ต้องทำพร้อมกันทั้งองค์คณะซึ่งก็ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ต่อประเด็นที่ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต ได้แสดงความเห็นนั้น มาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้บัญญัติรองรับไว้แล้วเกี่ยวกับการให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษา เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ และในทางปฏิบัติศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ได้มอบหมายให้มีการออกคำสั่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ วรรคสองนอ้อยแล้ว

๓. นายธรรมบุญ เรืองดิษฐ์ กรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า เหตุใดจึงใช้คำย่อ “ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” ว่า “ประธาน ป.ป.ช.” เนื่องจากตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ได้ใช้คำว่า “ประธานกรรมการ” ประกอบกับในทางปฏิบัติของหน่วยงานก็ใช้คำย่อว่า “ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” เช่นนี้จะเป็นการไม่สอดคล้องกันกับนิยามคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” ตามร่างพระราชบัญญัติ

สรุป

ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รวมถึงคำย่อที่ใช้เรียกขานในทางปฏิบัติ และควรแก้ไขเป็นคำว่า “ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษทศศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า นิยามและคำย่อ “ประธาน ป.ป.ช.” ใช้ถ้อยคำเดียวกันกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทุกประการ แต่หากการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมมีเหตุมีผลก็ไม่ได้ผูกมัดที่ประชุมว่าจะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นอย่างอื่นไม่ได้ จึงขอให้ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาในประเด็นนี้

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นว่า การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมคำย่อ “ประธาน ป.ป.ช.” หรือไม่นั้นจำเป็นต้องพิจารณาประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวใช้ถ้อยคำในเรื่องนี้เป็นอย่างไรแล้ว คำย่อคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” ก็ควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกัน

มติที่ประชุม

เห็นควรให้รอการพิจารณามาตรา ๔ ในประเด็นการกำหนดนิยามคำว่า “ศาล” และคำว่า “ประธาน ป.ป.ช.” ไว้ก่อน

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

รอการพิจารณา

เหตุผล

เนื่องจากมาตรา ๖ เป็นหลักการใหม่ที่มีความสำคัญและเป็นประเด็นที่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลายท่านให้ความสนใจ จึงเห็นควรให้รอการพิจารณามาตรา ๖ ไว้ก่อน

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

“มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และข้อกำหนดอื่นเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

๑. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า ความในมาตรา ๘ ไม่มีถ้อยคำตอนใดที่กล่าวถึงการตราพระราชกฤษฎีกาไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๕๓ ได้กำหนดสิทธิในการได้รับคำตอบแทนของผู้ไต่สวนอิสระว่าให้ทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เช่นนี้จำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการเสนอเรื่องเพื่อตราเป็นพระราชกฤษฎีกาไว้ด้วยหรือไม่ (เนื่องจากประธานศาลฎีกาต้องเสนอเรื่องไปที่คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกา)

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า การตราพระราชกฤษฎีกาเป็นอำนาจของพระมหากษัตริย์ (เสนอเรื่องโดยคณะรัฐมนตรี) ที่จะต้องมีการเสนอเรื่องโดยหน่วยงานตามลำดับขั้นขึ้นไป ส่วนประธานศาลฎีกาจะมีอำนาจในเรื่องการออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาหรือข้อบังคับอื่นที่เป็นระเบียบภายในเพื่อปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น จึงไม่ต้องเขียนไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ว่าเป็นอำนาจของประธานศาลฎีกาอีก

๒. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถามว่า ความในวรรคสามตอนท้ายของมาตรา ๘ บัญญัติไว้เพียงว่า ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้บังคับแล้ว และเนื้อหาหลายประการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เทียบเคียงได้กับหลักการที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งหากไม่เขียนว่าให้นำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหากมีความจำเป็น ก็ย่อมไม่สามารถนำมาใช้ได้

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ กรรมการการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติในหลายเรื่องหลายมาตราที่มีเจตนารมณ์ที่แตกต่างไปจากพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ เช่น การพิจารณาคดีลับหลังจำเลย หรือการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินคดี คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่าไม่ควรให้นำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งด้วย เพราะอาจนำมาซึ่งปัญหาในการตีความได้

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ตั้งข้อซักถาม และแสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีหลักการหลายเรื่องที่ไม่ปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น การส่งสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ของรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ซึ่งหากไม่กำหนดไว้จะไม่สามารถนำเรื่องเหล่านี้มาใช้กับวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้

นายอนุรักษ์ ส่างอารีย์กุล รองเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความเห็นไว้ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ใช้บทบัญญัติที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกับมาตรา ๘ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้พิจารณาพิพากษาคดีได้อยู่แล้ว และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีหลักการบางอย่างที่แตกต่างไปจากหลักการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามากพอสมควร และหลักการส่วนหนึ่งก็เป็น การนำหลักการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปใช้ ดังนั้น หากกำหนดให้นำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้ด้วยแล้ว อาจทำให้มีการตีความที่ขัดหรือแย้งกันได้

นายวินัย ดำรงค์มงคลกุล กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้แสดงความเห็นว่าเป็นไม่ควร กำหนดให้นำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้ เนื่องจากอาจทำให้เกิดปัญหาการตีความ แต่หากหลักการเรื่องใดที่ไม่ขัดหรือแย้งและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ก็ให้ประธานศาลฎีกาพิจารณาออกข้อกำหนดเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยนำเนื้อหาหรือเรื่องที่ปรากฏในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาปรับใช้และออกเป็นข้อกำหนดจะเหมาะสมกว่า

ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวสรุปว่า ที่ประชุมเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่าให้คงมาตรา ๘ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข แต่ได้ความชัดเจนประการหนึ่งว่า ไม่ให้นำพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาใช้บังคับ (ถึงแม้ว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะมีบทบัญญัติหลายมาตราที่เทียบเคียงมาจากพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ก็ตาม) ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลในเรื่องการป้องกันความสับสนในการใช้กฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม หากประธานศาลฎีกาจะออกข้อกำหนดโดยอาศัยเทียบเคียงบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ย่อมกระทำได้

มีใช้

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๑๐ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๐ นาฬิกา

นายณัฐชัย เปรมประเสริฐ ผู้ช่วยเลขานุการ ผู้จัดทำบันทึก
นายธณัฐ แสนแก้ว ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ๖ ตรวจ/ทาน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

(ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง)

ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ